

MÜHENDİS MEKTEBİNDEN NEŞET EDECEK EFENDİLERE İKİŞER YÜZ LİRA AVANS İTASI HAKKINDA (1/99) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Muamelât Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet 6/563

4 Şubat 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mühendis mektebinden neşet edecek efendilere teşhizatlarının ikmali için ikişer yüz lira avans itası hakkında Nafia Vekâleti celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 30 kânunusani 1928 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti ileffen takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaa-
de buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Mühendis mektebinden neşet edecek efendiler ilk memuriyet hayatlarında gerek mesleğe ve gerek şahıslarına ait pek çok ihtiyacat karşısında kalmakta ve vaziyeti maliyetleri ihtiyacı vakıyı temine müsait bulunmamaktadır. Bu sebeple ihtiyaçlarının kısmi mühimmini tedarik edememekte oldukları da mektebi mezkûr müdüriyetinin işarından müsteban olmakta ve filhakika talebenin malî vaziyetleri, bahusus mühendislik gibi bir meslekte hayata atılırken vücudu elzem olan eşyayı tedarike müsait bulunmadığı muhakkak bulunmaktadır. Binaenaleyh 20 Eylül 1339 tarihli ve 346 numaralı Kanunla Mektebi Tıbbiyei Askeriyeden neşet edecek doktorlara ve 21 Mart 1927 tarihli ve 996 numaralı Kanunla Askerî Eczacılar ve 25 Mart 1341 tarihli ve 589 numaralı Kanunla askerî baytarlara yüz eflişer lira teşhizat bedeli olarak verilmekte olduğu misillu asker olmayan mühendis mektebi mezunlarına mezuniyetlerini müteakip tayin olunacakları memuriyetlerinden istiyfa edecekleri maaşatın ilk senesinde mukassatan kat ve tevkif edilmek suretiyle hazinesi maliyeden mühendisi mumaileyhime ikişer yüz liranın hiç olmazsa avans olarak itasına imkânı kanunî bulunmadığına mebni merbuten mütekaddem işbu kanun teklifine mecburiyet hasıl olmuştur.

Türkiye Büyük
Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Mazbata No. : 47
Esas No. : 1/99

3 Mart 1928

Bütçe Encümeni mazbatası

Riyaseti Celileye

Mühendis mektebinden neşet edecek efendilere teşhizatlarının ikmali için ikişer yüz lira avans itası hakkında olup 6.2.1928 tarihinde Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Nafia Vekâleti Müsteşarı Burhanettin Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakerê olundu. Lâyiha esbabı mucibesinde mezkûr olduğu üzere askeri tabip, eczacı ve baytarlara muhtelif kanunlar mucibince mektepten neşetleri zamanında birer miktar teşhizat bedeli verildiği gibi mühendis mektebinden neşet edecek efendilere de nevakıs ve teşhizatlarının ikmali zmnında bir defaya mahsus olmak ve bir senei maliye zarfında mukassatan maaşlarından istirdat olunmak üzere iki yüz liranın avans suretiyle itası Encümenimizce muvafık görülmüş ve 1928 senei maliyesi zarfında verilecek olan bu avansın Nafia Bütçesinde açılacak tertibi mahsusundan tesviyesi derpiş edilerek lâyihaî kanunienin birinci maddesi bu dairede tadil ve kanun ahkâmının 1928 senesinden itibaren neşet edecek efendilere tabiki nazarı itibara alındığından ikinci maddede ona göre ilâve olduğu gibi üçüncü madde de şekle ait cüzî tadilat bilicra yeniden hazırlanan lâyihanın Heyeti Celileye arzına karar verilmiştir.

Reis
Edirne
Şakir

Reisvekili
Burdur
Salih Vahit

Mazbata Muharriri
Gaziantep
Ali Cenani

Kâtip
Kütahya
Niyazi Asım

Edirne
Faik

İsparta
Mükerrrem Bey
imza da bulunmadı

Blaziz
Hasan Tahsin

Bursa
Muhlis

Tokat	Sinop
Şevki Bey	Recep Zühtü
İmzada bulunmadı	
Samsun	Kırşehir
Âdil	Yahya Galip
Niğde	Yozgat
Atâ Bey	Süleyman Sırrı
İmzada bulunmadı	

Hükümetin Teklifi

Mühendis Mektebinden Neşet Edecek Efendilere
İkişer Yüz Lira Avans İtası Hakkında Kanun

Birinci Madde — Mühendis mektebinden neşet edecek efendilere ikmâli nevâkis ve tedrisatları için bir defaya mahsus olmak ve ilk sene zarfında alacakları memuriyet maaşından mukassaten kat ve tevki edilmek üzere hazinesi maliyeden ikişer yüz lira avans olarak verilir.

İkinci Madde — İşbu kanunun icrayı ahkâmına Nafia ve Maliye Vekilleri memurdur.

30 Kânununisani 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Millîye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Dr. Tefvik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Marif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati	Behiç
İktisat Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Bütçe Encümeninin Tadili

Mühendis Mektebinden Çıkacak Efendilere İkişer
Yüz Lira Avans Verilmesi Mezuniyetine Dair
Kanun Lâyihası

Birinci Madde — 1927 - 1928 senei tedrisiyesinden itibaren mühendis mektebinden çıkacak efendilere her sene Nafia bütçesindeki tertibi mahsusundan avans suretiyle ikişer yüz liranın itasına Nafia Vekili mezdur. İşbu avansla mühendis efendilerin memuriyete tayinlerinden itibaren bir sene zarfında alacakları muhassasattan mukassatan istirdat olunur. Ancak mektepten çıktıkları tarihten bilâtibar üç ay zarfında memuriyete tayin için müracaat etmeyen veya teklif olunan memuriyeti kabul eylemeyenlerden aldıkları avanslar tahsili emval kanunu mucibince defaten tahsil olunur.

İkinci Madde — Bu kanun 1 Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

1340 senesi hesabı katfisine mütedair mutabakat beyan namesinin takdim olunduğu hakkında (3/70) numaralı Divanımuhasebat Riyaseti tezkeresi ve mezkûr beyan namenin sekizinci fıkrası hakkında Divanımuhasebat

Encümeni mazbatası

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Divanımuhasebat
Encümeni
9 Karar Numarası
Esas Numarası

4 Mart 1928

Divanımuhasebat Encümeni mazbatası

Riyaseti Celileye

Divanımuhasebat Riyasetinin 2 Şubat 1928 tarih ve (780/4) numaralı tezkeresiyle Riyaseti Celileye takdim edilip, Encümenimize havale buyurulan (3/70) numaralı 1340 senesi mutabakat beyannamesinin sekizinci fıkrasının sureti merbuten takdim kılınmıştır. Fıkrai mezkûrede arz ve izah edilmiş olduğu üzere memleketin zahire ve un ihtiyacını teshil eylemek ve ekmek fiyatının mehmaemken tereffüüne mani olmak üzere kanunu mahsus ile Ticaret Vekâletinin emrine tevdi edilen beş yüz bin liranın bir muhasibi mesul tayin edilmeksizin vekili sabık Ali Cenani Beyefendi tarafından doğrudan doğruya kabz ve tedvir edilmesi ve mavuzialehinin gayriya sarf edilmekle beraber muayyen bir müddet zarfında Hazineye iadesi meşrut bulunan mebalîği mezkûrenin şimdiye kadar hesabı kat ve tasfiye ve takip edilmeyerek kısmen bazı eşhas ve müessesat zimmetine geçmesine sebebiyet verilmesi, kısmen de mahalli istiyfası taayyün edememekte olduğu anlaşılmiş olması Encümenimizce malî mesuliyeti müstelzim ahvalden görülmüş ve Divanımuhasebat kararnamesinin 53 ncü maddesiyle Muhasebei Umumiye Kanununun 13 ncü maddesinin son fıkrası mucibince vekillerin tayini mesuliyeti Meclisi Âliye ait bulunduğu cihetle bir muhasibi mesulü irae edilmeyen bu hesabın icrayı muhakemesi salahiyeti kazaiyeleri haricinde bulunduğu dair Divanı muhasebatça ittihaz olunan karar Encümenimizce de muvafık görülmüştür. Encümene davet edilen Maliye Vekili Beyefen-

di dinlendikten sonra bu işin müzakeresine hasredilen içtimaların birinde hazır bulunmuş olan Ali Cenani Beyefendi tarafından bu bapta ita kılınan izahat da defî mesuliyet edecek bir mahiyette görülmemiştir.

Binaenaleyh; dahili Nizamnamemizin 169 ncu maddesi mucibince Meclisi Âli tarafından tahkikat icrası muktazi bulunmakla mutabakat beyannamesinin müteallik olduğu hesabı katî kanun lâiyhasının müzakeresine talik edilmeyerek mevzubahis sekizinci fıkranın bittefrik Heyeti Umumiyenin nazarı tetkikine arzına ittifakla karar verilmiştir.

Divanımuhasabat Encümeni	Mazbata Muharriri
Reisi	Kastamonu
Mezun	Refik
Kâtip	Aza
Mezun	Erzurum
	Asim
Aza	Aza
Maraş	Trabzon
Mehmet	Divanımuhasabat mutabakat beyannamelerinin Heyeti Umumiyesinin Encümence badettetik Meclisi Âliye sevki müteamilen cari kaidelerden olduğuna nazaran maddenin tacilen tefriki hususunu muvafık görmekteyim.
	Arif
Aza	Aza
Konya	Aksaray
Hüsnü	Kâzım
Aza	Aza
Bitlis	Çanakkale
Muhittin	Mehmet

Memleketin zahire ve un ihtiyacını teshil eylemek ve ekmek fiyatının tereffüüne mani olmak maksadiyle mubayaatta bulunmak üzere 20 Kanunusani 1341 tarih ve 546 numaralı Kanun ile beş yüz bin lira tahsisat ita kılınmıştır ve sermaye olarak vaz edilecek bu beş yüz bin liranın üç yüz kırk bir senesi ağustos gayesine kadar berveçhi mezkûr tedviz olunarak muamelâtın hitamında varidat kaydedilmek üzere Maliye veznesine teslim edileceği ve kablessarf Divanın vizesine tabi olmayacağı dahi kanunu mezkûrun cümle ahkâmından bulunmuştur.

Hazine hesabı umumisinde ve işbu beyannameye merbut cetvellerde görüleceği üzere tamamen bütçeye masraf kaydolunarak Ticaret Vekâletinin emrine tevdi kılınmış olan bu beş yüz bin liraya ait hesabın Divanımuhasabat kararnameşi ahkâmına tevfi kan az ve tetkiki için bu işe ait muhasibin iradesi lüzumu bidayeten 5 Mayıs 1926 tarihli tezkere ile Ticaret Vekâletine işar kılınmış ve müteakiben gerek Vekâleti müşarünileyha ile gerek Maliye Vekâletiyile sebk eden muhabere neticesinde bu iş için bir muhasibi mesul tayin edilmeyerek mezkûr beş yüz bin liranın Ticaret Vekili sabıki Ali Cenani Beyefendi tarafından alınıp bankaya tevdi ile sarf ve tedvir edildiği anlaşılmış ve buna ait hesap dosyası dahi Ticaret Vekâletinden lieclittetik Divanımuhasabata gönderilmiştir.

Resmî bir muhasibi mesul irae edilmiş olmasına göre Muhasebei Umumiye Kanunu mucibince bu işde muhasiplik sıfat ve salahiyeti iktisap eylemiş bir kimse mevcut olup olmadığı anlaşılmak üzere Ticaret Vekâletinden gönderilen evrakı hesabiye tetkik ettirilerek Divanımuhasabatça hesap ahzı ve icrayı muhakemesi kabil olacak bir muhasibi fiilli dahi mevcut olmayıp müşarünileyha Ali Cenani Beyefendinin İstanbul Ticaret Müdürü Muhsin Bey ve Ticaret ve Sanayi Bankası vasıtalarıyla işbu nakdi tedvir eylediği anlaşılmış ve Muhsin Bey ile mezkûr bankanın muhasip ad ve telakkisine imkân olmadığı gibi Ticaret Vekili olmak sıfatıyla ifa eylediği işbu umuma ait hesabın muhakemesi de Divanımuhasabat kararnamesinin elli üçüncü maddesi mucibince Divanımuhasabatın salahiyeti kazayesi haricinde görülmüştür. Bâlada arz edildiği üzere muhasiplik vaziyetinin tayini için mevcut dosya üzerinde icra ettirilen tetkikatta mezkûr beş yüz bin liradan yüz otuz beş bin üç yüz altmış lirası ile Adapazarı ahşap fabrikası hisse senedi mubayaa edildiği ve Ankara'da un fabrikası inşası için on bin beş yüz lira da Doktor Fikret ve Mukbil beylere verildiği ve yirmi sekiz bin sekiz yüz on beş lirası Adana'da itidal şirketi müdürü Yusuf Lütfi Bey ve üç bin lirasının Eskişehir'li Serhatzade Abdullah Bey zimmetlerinde kaldığı ve daha bazı eşhas ve müessesat zimmetinde bir kısım mebalığı bulunduğu gibi zahire hesabından da yüz otuz sekiz bin kûsur lira raddesinde miktarının henüz tasfiye edilmediği ve on bir bin dokuz yüz kûsur lirasının dahi iş ve sanayi bankalarında mevcut olduğu velhasıl bu beş yüz bin liradan şim-

diye kadar bir parasının Hazinei maliyeye iade kılınmadığı anlaşılmış ve mebalığı mezkûrenin tahsil ve istirdadı ve bundan dolayı mesuliyetleri icap edenler hakkında muktazi muamelenin ifası zımında keyfiyet Maliye Vekâletine iş'ar edilmiş ve bu bap-

taki evrak da Vekâleti

Müşarünileyhaya gönderil-
5 Mart 1928

Aslına mutabıktır,
Mazbata Muharriri
Kastamonu Mebusu
Refik

